

مرتضی عبدی:

حضور و فعالیت اندیشکده حقوق بین الملل به عنوان بازوی فکری جوامع حقوقی کشور

رئیس کمیسیون امور بین الملل مرکز وکلا کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده قوه قضائیه با بیان تاریخچه اندیشکده‌های حقوق بین‌الملل و نقش فزاینده و اساسی این نهادها در تحلیل و پژوهش‌های حقوقی در سطح جهانی عنوان کرد: اندیشکده حقوق بین الملل به عنوان بازوی فکری جوامع حقوقی کشور محسوب می‌شود.

به گزارش خبرنگاران گروه جامعه گزارش خبر، مرتضی عبدی، رئیس کمیسیون امور بین الملل مرکز وکلا کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده قوه قضائیه طی سخنانی با بیان اینکه اندیشکده‌ها به عنوان کانون‌های فکری و مشورتی، نقش مهمی در توسعه و تحول قوانین بین‌المللی ایفا کرده‌اند و با افزایش پیچیدگی روابط بین‌الملل در آینده، همچنان اهمیت آنها بیشتر خواهد شد، گفت: اندیشکده‌های حقوق بین‌الملل در سراسر جهان فعالیت دارند و به پژوهش، تحلیل و مشاوره در زمینه‌های مختلف حقوق بین‌الملل، از جمله حقوق بشر، حقوق جنگ، حقوق محیط‌زیست، و حقوق اقتصادی می‌پردازند. این اندیشکده‌ها معمولاً در کشورهایی با سیستم‌های حقوقی پیشرفته و دانشگاه‌های معتبر مستقر هستند.

عبدی اضافه کرد: اندیشکده‌های حقوق بین الملل که امروزه به اصطلاح "مرکزهای فکر" یا "تراست‌ها" نیز نامیده می‌شوند، به تحلیل، تحقیق و ارائه راهکارها در زمینه مسائل حقوقی بین‌المللی می‌پردازند که در واقع پدیده‌ای نسبتاً نوظهور در مقایسه با دیگر نهادهای دانشگاهی و سیاسی هستند که تاریخ ظهور آنها به اواسط قرن بیستم و بعد از جنگ جهانی دوم بازمی‌گردد.

وی افزود: یکی از مهم‌ترین انگیزه‌ها برای تأسیس چنین اندیشکده‌هایی در اواسط قرن بیستم، نیاز به تحلیل و بررسی قوانین و معاهدات جدید بین‌المللی و همچنین ارائه مشاوره به دولت‌ها برای رعایت اصول حقوقی در روابط بین‌المللی بود.

رئیس کمیسیون امور بین الملل مرکز وکلا کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده قوه قضائیه در خصوص نقش پررنگ اندیشکده‌ها در دوران معاصر و در جوامع حقوقی جهانی تأیید کرد: با رشد، جهانی‌شدن و پیچیدگی‌های روابط بین‌الملل، اندیشکده‌های حقوق بین‌الملل نقش بیشتری در تحلیل و پیش‌بینی تحولات جهانی ایفا کرده‌اند، به گونه‌ای که این نهادها نه تنها به تحلیل مسائل حقوقی می‌پردازند، بلکه در زمینه‌های مختلف همچون سیاست‌گذاری خارجی، حقوق بشر، تحریم‌ها، تغییرات اقلیمی و چالش‌های جهانی دیگر نیز تحقیق می‌کنند.

عبدی با اشاره به خبری مهم و جنجالی در خصوص حکم بازداشت بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی، و یوآو گالانت، وزیر جنگ سابق این رژیم، که به تازگی از سوی دیوان کیفری بین‌المللی مستقر در لاهه منتشر شده است گفت: یکی از موارد امیدوارکننده و بارز در خصوص نقش اندیشکده‌های حقوق بین الملل در دوران معاصر با صدور این حکم مشهود است، دیوان بین‌المللی کیفری با صدور این حکم، پیامی قوی به جامعه بین‌المللی ارسال می‌کند که جنایات جنگی و جنایت علیه بشریت نباید بدون پاسخ بمانند. این اقدام می‌تواند به تقویت اصول حقوق بین‌الملل و افزایش فشار بر رژیم صهیونیستی برای رعایت حقوق بشر منجر شود.

مرتضی عبدی اضافه کرد: صدور این حکم یک آزمون بزرگ است که اصول اخلاقی ادعایی کشورهای اروپایی را محک می‌زند، آزمونی که در آن تمام کشورهای اروپایی، حتی آنهایی که بیشترین حمایت را از رژیم صهیونیستی دارند، باید به‌صراحت نشان دهند که از این دادگاه به‌عنوان یک نهاد قضایی مستقل حمایت کرده و احکام بازداشت را اجرا خواهند کرد.

رئیس کمیسیون امور بین الملل مرکز وکلا کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده قوه قضائیه با اشاره به اندیشکده‌های حقوق بین الملل که در کشورهای همچون آلمان، هلند، سوئیس، فرانسه، ژاپن، برزیل، بریتانیا و ایالات متحده آمریکا به عنوان مراکز پیش‌رو پژوهش در حوزه حقوق بین الملل هستند، ادامه داد: پس از انقلاب اسلامی، ضرورت ایجاد اندیشکده حقوق بین الملل برای تحلیل و تحقیق در زمینه‌های مختلف همچون حقوق بشر، حقوق تجارت، مسائل هسته‌ای و تحریم‌ها احساس می‌شود، با توجه به موقعیت سیاسی خاص جمهوری اسلامی ایران و تعاملات بین‌المللی آن، چنین اندیشکده‌هایی می‌توانند نقشی اساسی در ارائه مشاوره‌های حقوقی به دولت و نهادهای دولتی انجام دهد.

وی با بیان اینکه اندیشکده‌ها با تمرکز بر مسائل حقوقی بین‌المللی، سیاست خارجی، و تقویت دیپلماسی، به دولت‌ها، سازمان‌ها و نهادهای مختلف خدمات می‌دهند، اضافه کرد: از مهم‌ترین فعالیت‌های این اندیشکده‌ها می‌توان به فعالیت‌هایی نظیر تحقیقات در زمینه حقوق بین‌الملل عمومی، مشاوره حقوقی به دولت‌ها و نهادهای دولتی، آموزش و تربیت متخصصان حقوق بین‌الملل، تحلیل و بررسی تحولات بین‌المللی، برگزاری همایش‌ها و نشست‌های تخصصی، بررسی مسائل حقوق بشر، بررسی مسائل حقوقی مربوط به تحریم‌ها، تقویت همکاری‌های بین‌المللی در عرصه‌های حقوقی، بررسی مسائل مرتبط با حقوق محیط‌زیست، ارتباط با نهادهای بین‌المللی اشاره کرد.

عبدی افزود: تین مراکز و اندیشکده‌ها در مجموع به توسعه و تقویت موقعیت ایران در عرصه حقوق بین‌الملل کمک می‌کنند، نقش مهمی در سیاست‌گذاری و اتخاذ تصمیمات در حوزه‌های بین‌المللی ایفا می‌کنند و می‌توانند به عنوان بازوی فکری جوامع حقوقی کشور محسوب شوند.